

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL PLUNGĖS DVARO SODYBOS (UNIKALUS KODAS KULTŪROS VERTYBIŲ
REGISTRE: 988) NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS
SPECIALIOJO PLANO PATVIRTINIMO**

2010 m. sausio 19 d. Nr. IV-28
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) 22 straipsniu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#); 2006, Nr. [66-2429](#); 2007, Nr. [39-1437](#)) 18 straipsnio 8 dalimi, 28 straipsnio 3 dalimi, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. IV-261/D1-322 (Žin., 2005, Nr. [81-2973](#); 2008, Nr. [144-5797](#)), 37.2 ir 37.5 punktais bei atsižvelgdamas į Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2009-12-23 teikimą Nr. (13.1)2-3692:

1. T v i r t i n u pridedamą Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas Kultūros vertybių registre: 988) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialųjį planą (teritorijos ir apsaugos zonos ribų planą bei paveldotvarkos projektą).

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas tą pačią dieną oficialiai be šio įsakymo 1 punkte nurodyto nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo plano (teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano bei paveldotvarkos projekto) skelbiamas „Valstybės žiniuose“, o įsakymas su šiuo planu – „Valstybės žinių“ interneto tinklalapyje (www.valstybes-zinios.lt).

3. P a v e d u Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos per 15 kalendorinių dienų nuo šio įsakymo įsigaliojimo pateikti šio įsakymo 1 punkte nurodytą nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialųjį planą (teritorijos ir apsaugos zonos ribų planą bei paveldotvarkos projektą) įregistruoti Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre ir paskelbti Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos interneto tinklalapyje.

KULTŪROS MINISTRAS

REMIGIJUS VILKAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2010 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. IV-28

I. ĮVADAS

Plungės dvaro sodyba – kultūros paminklas (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP), vienas iš geriausiai išlikusių istorizmo laikotarpio dvaro sodybų kompleksų Lietuvoje, kurio urbanistinę ir meninę vertę lemia jo ansambliškas, vieninga architektūrinė visuma bei unikalios gamtinės sąlygos. Jis saugomas valstybės 2005-04-29 Lietuvos Respublikos Kultūros ministro įsakymu Nr. IV-190, nustatčius apsaugos tikslą – saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui.

Tai objektas svarbus tiek architektūriniu, tiek kultūriniu požiūriu. Daugelyje šaltinių pabrėžiama ne tik materialiojo, bet ir dvasinio Plungės dvaro sodybos paveldo svarba.

Be paminklinėje teritorijoje išlikusių 10 dvaro laikotarpio pastatų, vienas svarbiausių dvaro sodybos komponentų – sudėtinės kompozicijos parkas. Didžioji parko dalis peizažinio išplanavimo, suprojektuota puikiai išnaudojant vaizdingas gamtines sąlygas.

Šiuo metu pagal paramos teikimo projektui „Plungės M. Oginskio dvaro sodybos pritaikymas turizmo reikmėms“ sutartį ir, naudojant ES struktūrinių fondų ir savivaldybės lėšas, vykdomi dvaro pritaikymo turizmo reikmėms darbai.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialaus plano rengimo pagrindas: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2006 m. gegužės 30 d. įsakymas Nr. I-226 „Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo plano rengimo“ (Žin., 2006, Nr. [63-2344](#)).

Planavimo tikslas: specialiajame plane nustatytais sprendiniais užtikrinti Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) ir jos teritorijos išsaugojimą, taikomų paveldosaugos reikalavimų įteisinimą.

Planavimo uždaviniai:

1. Nustatyti (patikslinti) Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) teritorijos bei apsaugos zonos ribas ir jų plotus;
2. Nustatyti paveldosaugos reikalavimus ir konkrečių tvarkymo priemonių sistemą Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) teritorijoje ir apsaugos zonoje, reglamentuoti žemės darbus, statinių ar įrenginių statybą, statinių ankštį, tūrį užstatymo tankį ir intensyvumą, išorės apdailos medžiagas, apželdinimą, želdinių aukštį, tankį, rūšį, transporto srautus, jų intensyvumą.

Specialaus plano organizatoriaus funkcijų vykdytojas: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Plungės teritorinis padalinys.

Specialaus plano rengėjas: VĮ „Lietuvos paminklai“, Šnipiškių g. 3, Vilnius.

Projektavimo eiga

Vadovaujantis KPD prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2006 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. I-226 pradėtas rengti Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas.

Specialaus plano organizatoriaus funkcijas vykdančias KPD Telšių teritorinis padalinys pateikė:

1. Plungės dvaro sodybos (G213KP) teritorijos ir apsaugos zonos planavimo darbų programa (užduotis).
2. KPD Telšių teritorinio padalinio Planavimo sąlygos nacionalinio, regiono, rajono lygmens bendrojo ir specialiojo planavimo dokumentams rengti. 2006-06-14 d.*
3. Plungės rajono savivaldybės administracijos Planavimo sąlygos specialiojo planavimo dokumentams rengti. 2006-07-13 d. (su priedais:
 - Telšių apskrities viršininko administracijos planavimo sąlygos Nr. 11;
 - Telšių apskrities viršininko administracijos Žemės tvarkymo departamento Plungės rajono žemėtvarkos skyriaus planavimo sąlygos;
 - Telšių visuomenės sveikatos centro planavimo sąlygos Nr. V2-201 (139);
 - Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento planavimo sąlygos Nr. 759;
 - Akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ planavimo sąlygos Nr. 25-2761;
 - Kultūros paveldo departamento Telšių teritorinio padalinio planavimo sąlygos Nr. (12.13Te)-22;
 - TEO LT, AB planavimo sąlygos Nr. 03-2-05-4296;
 - UAB „Plungės vandenys“ planavimo sąlygos Nr. 53/06/DI;
 - Akcinės bendrovės „VST“ planavimo sąlygos Nr. TS-10710-319;
 - VĮ Telšių regiono keliai planavimo sąlygos Nr. SD/1.8-114)
4. Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Planavimo sąlygos specialiajam planavimo dokumentui rengti. 2006-06-21 d.*
5. Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) teritorijos ir vizualinės apsaugos zonos ribų planas (2 brėžiniai).

*– kaip Plungės rajono savivaldybės administracijos Planavimo sąlygų specialiojo planavimo dokumentams rengti sudėtinė dalis

Planavimo dokumentų rengimas, remiantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis, buvo vykdomas stadijomis:

I. Esamos būklės analizės stadija:

Šioje stadijoje atlikus Plungės dvaro sodybos teritorijos ir jos prieigų vizualinių ryšių analizę, išnagrinėjus teritorijoje esančių pastatų architektūros stilistiką, parengta jų statybos laikotarpius iliustruojanti kartograma, pažymėti dvaro sodybos kompozicijos struktūriniai elementai, išryškinti tie, kurie formuoja sodybos centrinę dalį, nužymėtos dvaro laikotarpio privažiavimų ir takų trasos, apibrėžti gamtinio kraštovaizdžio plotai palei Babrungo upę. Esamos būklės analizė ir nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijų ribos atsispindi grafinėje dalyje (brėž. SP-02(2008)-A.1. Esama padėtis užfiksuota fotonuotraukose.

Surinkti duomenys apie pastatus, įrašytus į kultūros vertybių registrą, jų apsaugos reglamentavimą.

II. Konceptijos rengimo stadija:

Remiantis atlikta esamos būklės analize, išnagrinėjus dvaro sodybos apžvalgos galimybes iš gretimų teritorijų, t.y. – išsiaiškinus vizualinius ryšius, įvertinus kadastrinių sklypų ribas, buvo patikslintos vertybės teritorijos ir vizualinės apsaugos zonos ribos. Paveldotvarkos projekto koncepcijoje nustatyti saugojimo, tvarkymo ir naudojimo reikalavimai teritorijos, statinių ir želdinių tvarkymui.

Koncepcija aprobuota KPD Telšių teritorinio padalinio 2008-11-13.

III. Sprendimų konkretizavimo stadija:

Šioje stadijoje, remiantis koncepcija, konkretizuojamos vertybės teritorijos ir apsaugos zonos vizualinės apsaugos pozonio ribos, saugojimo ir naudojimo režimai, nustatomi konkretūs paveldosaugos reikalavimai nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkymui.

I. BENDROJI DALIS

1. PLUNGĖS DVARO SODYBOS (UNIKALUS KODAS 988, BUVĖS KODAS G213KP) APIBŪDINIMAS

1.1. SITUACIJA

Administracinė priklausomybė: Plungės miestas, Telšių apskritis.

Geografinė padėtis. Plungės miestas yra vidurio Žemaitijoje. Dvaro sodyba įsikūrusi Plungės m. šiaurinėje dalyje, Babrungo upės slėnyje ir į šiaurę nuo upės slėnio kylančioje terasoje. Iš pietų ir rytų teritoriją supa miesto centrinės dalies visuomeniniai ir gyvenamieji pastatai, iš vakarų – individualūs ir daugiabučiai gyvenamieji namai, iš šiaurės – geležinkelio stoties, pramonės ir sandėlių teritorija.

Vertybės apimtis. Plungės dvaro sodybos apskaitos dokumentai yra teritorijos ir vizualinės apsaugos zonos ribų planas, parengtas ir patvirtintas 2005 m. balandžio 19 d.

Apibrėžtos Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) – nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijos ribos apima dvarvietės teritoriją su parku, kurią sudaro Plungės raj. savivaldybei panaudos teise 50 metų suteiktas sklypas su jame esančiais statiniais.

Iš vakarų sodybos teritoriją riboja Parko gatvė ir Babrungo upės vingis, iš pietų – Babrungo upė, gretinu sklypai ir iš dalies Vytauto, bei J. Biliūno gatvės, iš rytų – S. Dariaus ir S. Girėno gatvė, iš šiaurės-Stoties gatvė.

Vertybės teritorijos plotas – 58.30 ha.

Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) vizualinės apsaugos zona apima teritoriją, esančią į šiaurės rytus nuo parko, ribojamą geležinkelio ir S. Dariaus ir S. Girėno g. Pietryčiuose ši zona ribojama S. Dariaus ir S. Girėno bei J. Biliūno gatvių, o pietuose – J. Biliūno g., Babrungo upės ir Birutės g.

Vizualinės apsaugos zonos plotas – 21.06 ha.

Kultūros vertybių registre įrašyti šie objektai:

I. Esantys vertybės teritorijoje:

1. Rūmai (unikalus kodas 448, buvęs kodas G213K1P)
2. Oficina (unikalus kodas 24770, buvęs kodas G213K2P)
3. Oficina (unikalus kodas 24771, buvęs kodas G213K3P)
4. Žirgynas (unikalus kodas 24772, buvęs kodas G213K4P)
5. Parko vartai (unikalus kodas 24773, buvęs kodas G213K5P)
6. Skalbykla (unikalus kodas 24774, buvęs kodas G213K6P)
7. Oranžerija, vad. Laikrodine (unikalus kodas 24775, buvęs kodas G213K7P)
8. Sargo namas (unikalus kodas 24776, buvęs kodas G213K8P)
9. Advokatų namas (unikalus kodas 24777, buvęs kodas G213K9P)
10. Prižiūrėtojo namas (unikalus kodas 24778, buvęs kodas G213K10P)
11. Parkas (unikalus kodas 24779, buvęs kodas G213K11P)

II. Esantys vizualinės apsaugos zonoje:

12. Namas (unikalus kodas 17016, buvęs kodas S891)

Dokumentuose nustatytos šių objektų vertingosios savybės.

Plungės dvaro sodyba kaip paminklinį statusą turintis kompleksinis objektas Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu 2005-04-29 Nr. ĮV-190 pripažintas saugomu viešajam pažinimui ir naudojimui.

Namas S.Dariaus ir S.Girėno g.23 turi istorinę, architektūrinę vertę ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005-04-29 įsakymu Nr. ĮV-190 pripažintas saugomu viešajam pažinimui ir naudojimui.

1.2. ISTORINĖS RAIDOS APŽVALGA

Remiantis istoriniais duomenimis, Plungės dvaro ištakos, pradedant pirmaisiais valdytojais – Mykolu Aleknavičiumu, Stanislovu Kazimieru Vaina, Krišpinais-Kiršenšteinais, Valavičiais – prasideda XVII a. Nuo 1770 m. savininku tampa Ignas Masalskis, vėliau jo duktė Apolonija, Nuo 1806 m. – grafas Platonas Zubovas, kuris 1873 m. Plungę ir dvarą perduoda kunigaikščiui Ireniejui Oginskiui – dabartinio, t.y. istorizmo architektūros statinių ansamblio su mišraus stiliaus parku dešiniajame Babrungo krante, kūrėjo Mykolo Oginskio tėvui.

Yra žinoma, kad dvaro centriniai rūmai buvo pastatyti 1879 m. pagal vokiečių architekto Karlo Lorentzo projektą. Rūmai neorenesansinio stiliaus, dviaukščiai su trijų aukštų centriniu ir kraštiniais rizalitais, pastatyti kompoziciniame ansamblio centre pietinėje reprezentacinio kiemo pusėje. Parkas suformuotas 45 ha plote, kurio rytinėje ir vakarinėje dalyse iš šiaurės į pietus nusidriekusios tvenkinių grandinės, o pietinėje dalyje vingiuoja Babrungas. Ansamblių formuoja ne tik neorenesansinio stiliaus rūmai, ofisinės, bet ir raudonų plytų neogotikiniai pastatai, kurių vienas (buv. sodininko namas) yra garsiųjų Florencijos rūmų Palazzo Vecchio mažoji kopija.

Savo klestėjimo laikais XIX a. pab. – XX a. pr. dvaras buvo naudojamas rezidenciniams tikslams ir ūkinė veikla jame nebuvo išvystyta. Dvaras garsėjo savo kultūrine bei švietėjiška pakraipa – čia nuo 1873 m. veikė garsioji Oginskių muzikos mokykla, kurioje mokėsi M.K.Čiurlionis. Prie mokyklos dvarininkų lėšomis buvo įsteigtas orkestras.

1922 m. Plungės dvaro sodyboje įsikuria Žemės ūkio mokykla, kuri įnešė pakitimų ne tik susijusių su pastatų funkciniu panaudojimu, bet ir su naujų statinių atsiradimu, kurie pažeidė ansamblio kompozicinį vientisumą. 1934 m. atsikėlus kariškių pulkui, rūmai buvo pritaikyti atskiriems butams. Antrojo pasaulinio karo metais įsiliepsnojus gaisrui rūmuose, jie dar kartą stipriai nukentėjo. Po to nebuvo naudojami iki 1956 metų. 1953 m. buvo pradėti restauravimo darbai, nes buvo nuspręsta į Plungės dvaro ansamblių perkelti Rietavo žemės ūkio technikumą. Tų darbų metu buvo rasti užrašai, kuriuose kalbama apie tikslią rūmų statybos datą bei jų pašventinimo faktą 1879 m. gegužės mėn.

1994 m. Plungės dvare įkurtas Žemaičių dailės muziejus.

1.3. UŽSTATYMO RAIDOS APŽVALGA

Paminklinėje dvaro sodybos teritorijoje išlikę 10 dvaro laikotarpio pastatų. Jie statyti trimis etapais: pirmasis – valdant grafams Zubovams, t.y. iki 1873 m., antrasis – valdant kunigaikščiams Oginskiams iki 1922 m. bei trečiasis – įsikūrus dvare Žemės ūkio mokyklai iki II-ojo pasaulinio karo.

Sodybos centrinėje dalyje suplanuota reprezentacinė zona, kurios kompozicinis akcentas – didingi ir puošnūs neorenesansiniai rūmai su skulptūromis ant parapeto. Jie stovi

terasoje, kurią puslankiu juosia baliustrada (žr. F36). Terasa yra iškilusi virš parko nusidriekusio Babrungo dešiniuoju krantu dalies. Kitoje rūmų pusėje, ant pietų-šiaurės kryptimi orientuotos ašies sukomponuotas erdvus parteras, kurio centre apvalus tvenkinys su dekoratyvine skulptūra viduryje.

Rūmai unikalus kodas 448, buvęs kodas G213K1P) (ekspl. Nr. 1) statyti 1876-1879 m. pagal vokiečių architekto Karlo Lorentzo projektą. Tai istorizmo epochos statinys, priskiriamas itališkajam neorenesansui. Rūmai yra stačiakampio plano, dviaukščiai, su triaukščiais rizalitais ir rūsiu po šiaurine dalimi, (žr. F31). Monumentalius rūmų fasadus skaido horizontalios ir vertikalios traukos, puošia rustika, turtingi frizai, piliastrai, langų sandriakai ir apvadai. Rizalitų fasadus skaido pusapskričių arkų langai, kampus puošia skulptūros. Centrinį rizalitą vainikuoja skulptūrinė grupė. Pastato viršų apjuosia baliustrada. Prie rytinio ir vakarinio fasadų pristatyti priestatėliai, virš kurių įrengti balkonai. Šiaurinio fasado centre -pusapskritimo plano terasa, įrėminta baliustrada, kurios centrą apjuosia du laiptų maršai.

Rūmų viduje patalpos suplanuotos anfiladiškai. Pirmame a. buvo šeimininkų gyv. kambariai, antrame – reprezentacinės salės, o trečiame buvo apgyvendinami svečiai. Interjerus puošė lipdyba, tapyba, drožinėti paneliai, puošnios glazūruotų koklių krosnys, sudėtingo piešinio skydiniai parketai. Pastato interjerai labai nukentėjo I-mojo pasaulinio karo metais. II-ojo pasaulinio karo metu rūmai sudegė. Liko tik išorės ir dalis vidaus sienų. Visai sunaikinti interjerai bei dalis planinės struktūros.

Šiuo metu rūmuose įsikūręs Žemaičių dailės muziejus.

Oficina (kairioji) (unikalus kodas 24770, buvęs kodas G213K2P) (ekspl. Nr. 2) statyta 1873–1879 m. pagal to paties, kaip ir rūmai, architekto K. Lorentzo projektą, (žr. F34). Oficinios architektūroje vyrauja kuklesnės, tačiau panašios į centrinių rūmų, neorenesanso formos. Tai dviejų aukštų, su triaukšte rytine dalimi, pastatas. Planas buvo „L“ raidės formos, tačiau XX a. pradžioje nugriovus pietinį sparną, liko stačiakampis. Pastatas kompaktinio tūrio koridorinės plano struktūros. Pirminė planinė struktūra – dalinai suardyta. Fasadus puošia profiliuotais apvadais įrėminti langai, dekoratyvios horizontalios traukos, o viršų vainikuoja karnizas.

Pastato pirminė paskirtis – tarnų namas, oranžerija ir mergaičių mokykla. Dabar pastate įsikūrusi Žemaičių dailės muziejaus administracija, įrengti kambariai svečiams.

Oficina (dešinioji) (unikalus kodas 24771, buvęs kodas G213K3P) – statyta 1876–1879 m. pagal architekto K. Lorentzo projektą ir kartu su tuo pačiu laikotarpiu statytais rūmais bei rytine oficina sudaro vieningą architektūros ansamblį.

Oficina „L“ raidės plano, sudėtinės planinės struktūros dviaukštis statinys, sparnų susikirtime turintis 3-jų aukštų rizalitą. Fasadų architektūra vientisa, sienų plokštumas skaido puošniais apvadais ir sandrikais įrėminti langai, stačiakampės nišos, horizontalios profiliuotos tarpaukštinės juostos. Stogą remia laiptuotas karnizas. Architektūrinėmis formomis turtingiausias kampinis rizalitas. Rizalito viršuje-piliastrų remiamas platus antablementas su plačiu metopomis ir triglifais puoštu konsoliniu frizu. Rizalitą vainikuoja baliustrada.

Oginskių valdymo laikotarpiu oficineje buvo dvaro buhalterija, miško verslo kontora, gyveno dvaro administratorius, tarnai. Pastatas buvo vadinamas dvaro administracija. 1889–1892 m. čia veikė muzikos mokykla. Vėliau pastate buvo įrengti butai. Tarybiniais metais oficineje buvo Plungės statybos technikumui laboratorijos ir mokymo klasės. Šiuo metu pastatas nenaudojamas.

Žirgynas (unikalus kodas 24772, buvęs kodas G213K4P) (ekspl. Nr. 4). Pastatas statytas XIX a. viduryje, (žr. F19, F21, F22, F32). Tai tipiškas istorizmo laikotarpio „plytų stiliaus“ su neogotikos bruožais statinys. Stambaus tūrio vienaukštis, sudėtingos planinės konfigūracijos,

dengtas dvišlaičiu stogu. Jo pagrindas – išstėtas stačiakampis. Pietinėje pusėje – trys rizalitai – centrinis ir du šoniniai. Šiaurinėje pusėje vietoje centrinio rizalito, plane atsikiša ilgas korpusas.

Pastato planinė struktūra suskaidyta į nedideles patalpas ir išlaikant tik buvusio žirgyno centrinę erdvę, pritaikyta dabartiniams poreikiams.

Parko vartai (unikalus kodas 24773, buvęs kodas G213K5P) (ekspl. Nr. 5). Statyti XIX a. antroje pusėje. Tai puošnių neorenesansinių formų, simetriškos kompozicijos statinys, kurį sudaro du monumentalių formų stulpai su stovinčių karių figūromis nišose, o viršų puošia meškų, laikančių Oginskių giminės herbą skulptūros. Vartų ir vartelių varstomos dalys – kalto metalo.

Skalbykla (unikalus kodas 24774, buvęs kodas G213K6P) (ekspl. Nr. 6). Statyta XIX a. pabaigoje, (žr. F40). Tai tipiškas „plytų stiliaus“ statinys. Pastatas stačiakampio plano, sudėtinės planinės struktūros, su nežymiai išsikišusiu centriniu rizalitu pagrindiniame – pietryčių fasade. Plytų sienų plokštumas skaido mentės, o langų, durų angas ir nišas puošia išmūrytos taisyklingos segmentinės sąramos. Sienų plokštumas užbaigia dantyta plytų juosta. Vidaus išplanavimas – nesudėtingas.

Oranžerija, vad. Laikrodine (unikalus kodas 24775, buvęs kodas G213K7P) (ekspl. Nr. 7) (žr. F38). Statyta grafo A. Zubovo laikais – 1846 m. Manoma, kad tai buvo pirmieji Plungės dvaro rūmai. Jų išorės architektūra atkartoja sumažintas gotikinių Florencijos Palazzo Vecchio rūmų formas. Pastato visumą sudaro keli tarpusavyje sujungti tūriai: pagrindinio – kubo formos, stačiakampio plano, dviejų aukštų su pastoge ir šalia stovinčio buv. sodininko namo – žemesnio, dviejų a. kvadratinio plano. Abu pastatus jungia arkinis praėjimas su balkonu viršuje. Iš rytų pusės prie sodininko namo stovėjo stiklinė oranžerija, kurios išlikę tik sienų fragmentai.

Sargo namas (unikalus kodas 24776, buvęs kodas G213K8P) (ekspl. Nr. 8). Statytas XIX a. II-oje pusėje ir nuo statybos meto esminių tūrio ir planinės struktūros rekonstrukcijų nepatyrė. Tai gražių proporcijų vieno aukšto statinys, turintis klasicizmo architektūros bruožų. Beveik kvadratinio plano, kompaktiško tūrio nedidelis namas, dengtas dvišlaičiu skardiniu stogu. Pastato šiaurės rytų kampe – rizalitas, iškylantis virš pagrindinio tūrio ir iš visų keturių pusių apvainikuotas frontonais. Šiauriniame rizalito fasade įrengtos pagrindinės įėjimo durys, vedančios į nedidelį tambūrą, iš kurio įrengti įėjimai į kitas patalpas. Be tambūro sargo name yra 3 patalpos, išdėstytos apie pastato centre stovintį stambų kaminą.

Pastato fasadai – asimetriški. Juos puošia piliastrai, profiliuotos traukos, palanginės juostos, karnizai, o rizalito frontonus rėmina „dantukų“ juostos.

Advokatų namas (unikalus kodas 24777, buvęs kodas G213K9P). (ekspl. Nr. 9). (žr. F41). Tradicinei liaudies architektūrai būdingas medinis, vienaukštis, kompaktiško tūrio, stačiakampio plano pastatas, gausiai išpuoštas drožiniais.

Prižiūrėtojo namas (unikalus kodas 24778, buvęs kodas G213K10P). (ekspl. Nr. 10). Statytas XIX a. pabaigoje. Tai „plytų stiliaus“, kompaktiško tūrio, beveik kvadratinio plano, vieno aukšto pastatas. Raudonų plytų mūrą puošia kampinės mentės, „dantukai“, iškilūs įrėminimai. Šalia šio pastato yra išlikęs to paties stiliaus, buvusių „Raudonųjų“ vartų piliorius (žr. F14).

Teritorijos pietinėje dalyje (kairiajame Babrungo krantu) susiformavusioje visuomeninėje-kultūrinėje zonoje, ant Laisvės alejos ašies stovi XX a. pirmoje pusėje statytas dabartinės bibliotekos pastatas (tarpukario Lietuvos laikų miškų urėdija), priešais šį pastatą –

to paties laikotarpio vartai (žr. F5). Pati Laisvės alėja šiuo metu apleista, o joje susodintos ir nereguliariai karpomos liepos užstoja vaizdą (žr. F4).

Parkas (unikalus kodas 24779, buvęs kodas G213K11P). Vienas svarbiausių dvaro sodybos komponentų – sudėtinės kompozicijos parkas. Į vakarus nuo rūmų parko išplanavimas geometrinis: liepų ir klevų alėjomis suskirstytas į taisyklingas stačiakampes aikštes. Didžioji parko dalis peizažinio išplanavimo, suprojektuota puikiai išnaudojant dėkingas gamtines sąlygas. Plastiškai išsivėngiavusi parko teritorija Babrungo vaga, jo slėniai ir krantų terasos, lygūs tvenkinių vandens paviršius „veidrodžiai“ ir užtvankų kaskados, išraiškingos medžių grupės sukuria nepakartojamas erdves. Nedaug rekonstrukcijų paliesta parko pietvakarinė dalis su gamtos paminklu „Perkūno“ ąžuolu, šimtamečių ąžuolų grupėmis ir tankiais, sunkiai praeinamais Babrungo slėnių sąžalynais, primena senovės miškus – alkus, ir, kaip spėjama, buvusias pagonybės laikų šventyklas – ramovę (vad. rikojotu). Tai lemia parko, ne tik kaip gamtos paminklo, bet ir jo etnografinę vertę.

Šiuo metu yra išlikę liepų alėjų fragmentai palei takus (žr. F21, F22, F27, F30), parko teritorijoje – senų vertingų rūšių medžių ir jų grupių. Tačiau yra parko erdves darkančių pokario metais pasodintų medžių eilių. Visi parke esantys uosiai serga maru (šių medžių atsodinimas nerekomenduojamas, kol nesunyks nuo ligos senieji).

Iš istorinių parko tyrimų (autorė A.Kasperavičienė) žinome, kad priešais rūmus ir jų vakarinėje pusėje buvę kiliminiai arabeskiniai gėlynai. Jie neišlikę, bet jau pradėti atkurti kartu su šešiais stačiakampiais bosketais, kurių kontūrus formuoja žaliatvorės. Iki mūsų dienų išlikę jų fragmentai. Sunykęs ir dvaro laikais augintas daigynas, menkai išlikęs senasis sodas rytinėje parko dalyje.(žr. F29).

Archeologinių tyrimų metu dvaro sodybos teritorijoje rasta buvusios tvoros pamatų fragmentai, fazaninės ir muzikantinės pamatų liekanos, prie kairiosios oficinios pietrytinės dalies buvusios oranžerijos pamatų fragmentai, taip pat akmeninės sienutės liekanos greta šio pastato (žr. F39).

Vertybės teritorijoje yra keletas XX a. antros pusės pastatų, visiškai netinkančių dvaro aplinkai ir ją darkančių. Tai silikatinių plytų ūkiniai pastatai prie prižiūrėtojo namo (žr. F16), utilitariniai statiniai netoli kairiosios oficinios, teritorijos šiaurės rytų dalyje esantys angaras, sandėlis ir stoginė (žr. F25), taip pat ūkinis pastatas prie advokatų namo. Reprerentacinėje dvaro sodybos teritorijoje esantys transformatorinės pastotės ir siurblinės statiniai rekonstruojami. Tarpukario laikų stadionas esantis prie pat rytinio įvažiavimu alėjos, taip pat nėra būdingas dvaro teritorijai ir turėtų būti vizualiai atribotas nuo parko erdvių. Rekomenduojama pertvarkyti pietrytinėje teritorijos dalyje esančias tribūnas ir jų aplinką, kuri taip pat yra svetimkūnis dvaro sodybos aplinkoje (žr. F6).

Vertybės teritorijos pietinė vizualinės apsaugos pozonio teritorija užstatyta sodybinio tipo užstatymu daugumoje gyvenamaisiais pastatais (žr. F7, F8, F10, F11, F42), Nemaža dalis šioje zonoje esančių sklypų tvoromis ir ūkiniais pastatais nusidriekia iki pat vertybės teritorijos pietinės ribos, „uždarydami“ Babrungo šlaitus, blokuodami priėjimą prie vandens. Šiaurinėje vizualinės apsaugos pozonio teritorijoje yra stambių pramoninių pastatų, taip pat nedidelė sodyba visai prie pat vertybės teritorijos ribos. Kol kas neužstatyta dalis, ribojama Stoties gatvės trasos, akivaizdžiai buvusi dvaro teritorija, nuo kurios gerai matyti dvaro reprerentacinė zona, su link jos vedančia alėja.

1.4. TŪRINĖ-ERDVINĖ KOMPOZICIJA

Plungės dvaro sodybos kompoziciją iš esmės sudaro dviejų pirmųjų etapų pastatai (statyti grafų Zubovų iki 1873 m. ir kiek vėliau kunigaikščių Oginskių) ir mišriai išplanuotas parkas, sukurtas buvusio senojo natūralaus miško vietoje, tam panaudojus vaizdingus Babrungo upės vingius ir slėnius, banguotą krantų reljefą.

Plungės dvaro parkas priskiriamas landšaftiniams taip vadinamiems angliškojo tipo parkams, nuo XVIII a. plitusiems iš Anglijos ir per XIX a. įsivyravusiems visoje Europoje. Parko planas – sudėtinis. Centrinė geometrinio plano dalis iš rytų, pietų ir vakarų pusių juosiamą peizažinę dalimi.

Dvaro sodybos planinė struktūra yra teritorinio koncentruoto (vienos koncentracijos) centrinio tipo. Tokios planinės struktūros sodybos tipą sudaro didelės teritorijos sodyba, kurioje aplink vieną reprezentacinį (šiuo atveju ir gyvenamąjį – butinį) kiemą išsidėstę pastatai ir statiniai, kuriuos gaubia didelė parko teritorija, sodas bei daigynas rytinėje dalyje. Septyni tvenkiniai sudaro dvi grandines ir koncentruojasi rytinėje (trijų tvenkinių grandinė) bei vakarinėje (keturių tvenkinių grandinė) parko dalyse.

Kadangi Plungės dvaras – buvo daugiau rezidencinio tipo, kuriame ūkinė veikla nebuvo vystoma, todėl nėra ir ūkinės paskirties pastatų bei ryškios ūkinės ar gamybinės zonos. Teritorijos rytinėje dalyje, prie sodo stovi skalbyklos pastatas ir buvusios „muzikantinės“ pamatai, prie daigyno – oranžerijos (vadinamos laikrodine) pastatas ir išlikę šiltnamių pamatai. Vakarinėje dalyje – netoli įvažiavimo yra išlikę buvusios fazaninės pastato pamatų fragmentai.

Centrinėje dvaro sodybos dalyje yra taisyklingas stačiakampis alėjų tinklas, ir keturių pastatų architektūrinis ansamblis, kur pastatai išdėstyti simetriškai susikertančioms kompozicijos ašims. Centriniai rūmai pastatyti aukščiausioje parko vietoje ant terasos arti šlaito, besileidžiančio į Babrungo slėnį, ir nuo kurios atveria puikias perspektyvas į pietų pusę..

Į centrinę teritorijos dalį privažiuojama iš trijų pusių. Nuo S. Dariaus ir S. Girėno gatvės link reprezentacinio kiemo veda plati alėja, einanti tarp stadiono ir buvusio sodo, prasidedanti monumentaliais neorenesansiniais vartais su skulptūromis. Iš šiaurės link reprezentacinio kiemo veda kelias, kurio ašis sutampa su centrine viso ansamblio kompozicijos ašimi. Iš vakarų pusės link reprezentacinio kiemo taip pat veda plati alėja. Nuo miesto centro į dvaro sodybos teritoriją iš pietų pusės patenkama pėsčiųjų tiltu, iki kurio nuo centrinės miesto gatvės veda iškilminga Laisvės alėja (bulvaras), apšadinta liepų eilėmis. Pietinėje jos pusėje stovi Šv. Flarijono skulptūra, o šiaurinėje – Laisvės skulptūra. Ši alėja pirmiausiai atveda į dvaro teritorijoje jau XX a. pr. suformuotą visuomeninę – kultūrinę zoną.

2. IŠVADOS

1. Plungės dvaro sodyba turi ne tik architektūrinę, bet ir istorinę vertę.
2. Plungės dvaro parkas yra vienas charakteringiausių XIX a. landšaftinio parko pavyzdžių Lietuvoje.
3. Būtina užtikrinti vaizdingo natūralaus sukultūrinto kraštovaizdžio (Babrungo upės slėniai, dvaro teritorijos reljefas, buvusio senovinio miško – alko išlikę fragmentai su Perkūno ąžuolu) apsaugą.
4. Svarbu tvarkyti ir išsaugoti parko struktūrinį elementą – vandens sistemą (septynių tvenkinių grandinė, tvenkinys reprezentaciniame kieme, upės senvagės).

5. Svarbu tvarkyti ir išsaugoti parką, jame esančius vertingus perspektyvius medžius ir jų grupes, rekonstruoti ir tvarkyti takų sistemas, šalinti parką darkančius medžius ir sąžalynus.
6. Teritorijoje yra vertingų landšafto elementų ir jų fragmentų, kuriuos tikslinga saugoti, o sunykusius, remiantis istoriniais bei architektūriniais tyrimais – atkurti (parko takų sistemos, istorinės liepų ir žaliatvorių alėjos, reprezentacinės parko zonos elementai (neorenesansiniai gėlynai), sodas, daigynas).
7. Dvaro teritorijoje esančius menkaverčius ir parko aplinką darkančius XX a. antros pusės ir pabaigos pastatus rekomenduojama griauti.
8. Rekomenduojama naikinti automobilių stovėjimo aikšteles esančias dvaro teritorijoje, o automobilių stovėjimą organizuoti už vertybės teritorijos ribų.
9. Būtina tvarkyti visuomeninę – kultūrinę zoną teritorijos pietinėje dalyje (bulvaro takus, jų dangas, neperspektyvias ir monumentaliosios dailės objektus užstojančias liepas pakeisti jaunais medžiais, pertvarkyti estrados teritoriją ir joje esančius statinius).
10. Būtina sustabdyti sodybinio užstatymo skverbimąsi į vertybės teritoriją ties pietine riba, užtikrinant Babrungo slėnio apsaugą ir laisvą priėjimą prie upės miesto gyventojams.
11. Rekomenduojama į kultūros vertybių registrą įtraukti bibliotekos pastatą, vartus, esančius priešais šį pastatą, bei išlikusį vakarinio įvažiavimo į teritoriją vartų fragmentą, kaip vertybės požymių turinčius objektus.

III. SPECIALIOJO PLANO SPRENDINIAI

1. VERTYBĖS TERITORIJOS BEI APSAUGOS ZONŲ RIBŲ PROJEKTAS

Projekto sprendiniai parengti detalizuojant Telšių teritorinio padalinio 2008-11-13 d. aprobuotą koncepciją. Sprendiniuose patikslintos 2005 m. balandžio 19 d. nustatytos vertybės teritorijos ir apsaugos zonos ribos bei, vadovaujantis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo III sk. 11 str. (Žin., 1995, Nr. [3-37](#)), nustatyta vizualinė apsaugos zona laikoma apsaugos zonos vizualinės apsaugos pozoniu.

1.1. VERTYBĖS TERITORIJOS RIBOS

Vertybės teritorijos ribos patikslintos, sutapdinant jas su kadastrinio sklypo riba. Vadovaujantis šia nuostata, labiausiai keičiasi šiaurinės ribos atkarpa tarp koordinuotų taškų „H“ ir „K“. Likusi dalis, sutapdinus su suformuotomis kadastrinėmis sklypų ribomis, kinta labai nežymiai. Taip pat išplečiama pietinės zonos vakarinė dalis, t. y. ją apibrėžianti riba tarp koordinuotų taškų „L1“ ir „N1“, įtraukiant Babrungo upės šlaito dalį į vertybės teritoriją.

Nustatytas (patikslintas) vertybės teritorijos plotas – 57.53 ha.

1.2. APSAUGOS ZONŲ (VIZUALINĖS APSAUGOS POZONIO) RIBOS

Plungės dvaro sodybos teritorijos vizualinės apsaugos zonos ribos patikslinamos, sutapdinant jas su suformuotų kadastrinių sklypų ribomis. Vadovaujantis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu nustatytoji vizualinės apsaugos zona laikoma apsaugos zonos vizualinės apsaugos pozoniu. Šiaurinė vizualinės apsaugos pozonio riba koreguojama pagal esančio geležinkelio trasą. Pietinės ribos vakarinėje dalyje, įvertinus galimas miesto plėtros tendencijas bei ryškiai aukštėjantį toje vietoje reljefą, į vizualinės apsaugos pozonių įjungiamas sklypas, esantis Babrungo ir Birutės gatvių susikirtime. Galimybė reguliuoti statybų aukštį šiame sklype leis išsaugoti vertybės teritorijos pietvakarinėje dalyje vizualinį

ryši su bažnyčia. Visumoje sprendiniais patikslintos ribos kinta nežymiai.

Nustatytas (patikslintas) apsaugos zonos vizualinės apsaugos pozonio plotas – 20.45 ha.

(Į šį pozonį patenka nustatytas Namo (unikalus kodas 17016, buvęs kodas S891), S.Dariaus ir S.Girėno g. 23 vertybės teritorijos plotas – 0,05 ha ir Plungės šv. Jono Krikštytojo bažnyčios pastatų komplekso (unikalus kodas 28059, buvęs kodas G405K), Vytauto g. 34 vizualinės apsaugos zonos vakarinis pakraštys 0,35 ha).

1.3. PAVELDOTVARKOS PROJEKTO SPRENDINIAI (PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI IR KONKREČIŲ TVARKYMO PRIEMONIŲ SISTEMA)

Pagrindiniai Plungės dvaro sodybos tvarkymo principai:

- išsaugoti XIX a dvaro sodybos kompoziciją su to laikotarpiui būdingos istorizmo architektūros statiniais, mišraus išplanavimo parku ir jo svarbiausiais kompoziciniais elementais – želdiniais, susisiekimo bei vandenių sistemomis;
- užtikrinti prarastųjų sodybos dalių bei elementų atkūrimą;
- sumažinti kompoziciją darkančių objektų poveikį;
- reglamentuoti užstatymą apsaugos zonos vizualinės apsaugos pozonyje, kad nebūtų trukdoma apžvelgti kultūros paveldo objektą;
- suteikti galimybę plėtoti švietėjišką bei kultūrinę veiklą dvaro sodyboje, maksimaliai išsaugant jos autentiškumą Plungės urbanistiniame kontekste;

Konkretūs paveldosaugos reikalavimai ir tvarkymo priemonės nustatomi, atsižvelgus į vertingųjų savybių pobūdį. Projekte atskiroms sodybos dalims siūlomi skirtingi saugojimo režimai ir skirtingi statinių ir teritorijų tvarkymo reglamentai. Visi tvarkymo darbai turi būti vykdomi nepažeidžiant vertingųjų savybių, nustatytų kultūros vertybių registro dokumentuose.

Visam Plungės dvaro sodybos sklypui nustatoma konservacinė (saugojimo) paskirtis.

Planavimo sąlygų sąvado sudėtyje pateiktose sąlygose (Akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ planavimo sąlygos Nr. 25-2761; TEO LT, AB planavimo sąlygos Nr. 03-2-05-4296; UAB „Plungės vandenys“ planavimo sąlygos Nr. 53/06/DĮ; Akcinės bendrovės „VST“ planavimo sąlygos Nr. TS-10710-319) nustatyti reikalavimai inžinerinei infrastruktūrai šiame specialiajame plane nesprendžiami, nes šio plano tikslas yra „specialiajame plane nustatytais sprendiniais užtikrinti Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) ir jos teritorijos išsaugojimą, taikomų paveldosaugos reikalavimų įteisinimą“. Šios Plungės rajono savivaldybės išduotos sąlygos įvykdytos realizuojant „Plungės M.Oginskio dvaro sodybos pritaikymo turizmo reikmėms“ projektą 2008 m. kartu su parko tvarkymo darbais.

Teritorija Nr. 1.1 – reprezentacinė dvaro sodybos zona

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.1</i>	saugojimo režimas AUTENTIŠKOS PASKIRTIES	A	* h	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	6.03 %	0,06	žemės sklypo užstatymo intensyvumas

	tvarkybos darbai saugomų objektų	a1	b1	tvarkybos darbai kitų objektu
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c1	d1	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: AUTENTIŠKOS PASKIRTIES

Maksimalus statinių aukštis: * (nekeičiamas esamas); h nustatomas pagal tyrimų duomenis

Užstatymo tankumas: esamas 5,83 %; projektuojamas 6,03 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,05; projektuojamas 0,06

Tvarkymo priemonės:

a – reikalavimai saugomiems objektams

a1 – galimi tvarkybos darbai:

- taikomieji ir ardomieji tyrimai;
- remonto darbai;
- avarijos grėsmės pašalinimo darbai;
- konservavimo darbai;
- restauravimo darbai;
- pritaikymo darbai;
- atkūrimo darbai (atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos, statybos ir kraštotvarkos darbus);
- šių darbų planavimas ir projektavimas.

Visi tvarkybos darbai vykdomi nepažeidžiant vertingųjų savybių, nustatytų nekilnojamojo kultūros vertybių registro dokumentuose.

Vertingųjų savybių sąrašas gali būti patikslintas, remiantis tyrimų duomenimis.

b – reikalavimai kitiems statiniams (protakos su tilteliais, apvalaus tvenkinio kraštų dekoras ir kt.)

b1 – leidžiami tvarkomieji statybos darbai:

- remontas;
- rekonstrukcija, nekeičiant išorės vaizdo, išskyrus tuos atvejus, kai tyrimų pagrindu atkuriamos sunykusios statinių dalys;
- sunaikintos įrangos ir dekoru elementų atkūrimas, pagrįstas tyrimų duomenimis;
- menkaverčių statinių ir kt. ne dvaro laikotarpio įrangos griovimas;
- nauja statyba neleidžiama.

c1 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- atkuriamas reprezentacinė erdvė;
- saugomi ir tvarkomi vertingi želdiniai ir jų sistemos (buvusios liepų ir žaliatvorių alėjos, vertingi dvaro laikotarpio medžiai ir krūmai, gėlynai);
- reprezentacinėje zonoje apželdinimo ir dekoratyviniai elementai tvarkomi siekiant sustiprinti parko įvaizdį, remiantis tyrimų duomenimis (rekomenduojama remtis parko rekonstravimo (restauravimo ir pritaikymo) projektu, parengtu UAB „Lietuvos paminklai“ 2007 m., projekto autorė G. Kirdeikienė);
- atkuriami ir saugomi teritorijoje likę vertingi landšafto elementai ir jų fragmentai (gėlynai tarp rūmų ir žirgyno, stačiakampiai neorenesansiniai gėlynų bosketai, sausinimo sistemos grioveliai, laipteliai, terasos, baliustrados, buvusi takų sistema);

- atkuriamos buvusios tvoros, atkuriami vartai „V-1“;
- naikinamos automobilių parkavimo aikštelės ir teniso aikštelė;
- mažinami asfalto dangos plotai, įrengiant vejas, įvedant žvyro ar smėlio, natūralių riedulių ar trinkelio dangas, atsižvelgiant į buvusią vertybės teritorijos funkcinės zonos specifiką;
- tvarkomi vandenų sistemos elementai (partero baseinas).

d1 – reikalavimai žemės darbams

Prieš vykdant žemės judinimo darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus. Buv. oranžerijos vietoje (prie kairiosios oficinios), saugant pamatų liekanas, žemių kasimo darbai neleidžiami, išskyrus šienavimo darbus.

Teritorija Nr. 1.2 – sodo teritorija

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.2</i>	saugojimo režimas AUTENTIŠKOS PASKIRTIES	A	–	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	0 %	0.00	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomi; objektų	–	b2	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c2	d2	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: AUTENTIŠKOS PASKIRTIES

Užstatymo tankumas: esamas 0 %, projektuojamas 0 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,00 projektuojamas 0,00

Tvarkymo priemonės:

reikalavimai kitiems statiniams:

b2 – leidžiami tvarkomieji statybos darbai

- sunaikinto užstatymo ir dekoru elementų atkūrimas, pagrįstas tyrimų duomenimis;
- nauja statyba neleidžiama.

c2 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- saugomi ir tvarkomi vertingi želdiniai ir jų sistemos (išlikę sodo fragmentai, kiti vertingi dvaro laikotarpio želdiniai);
- naikinami savaiminiai atsiradę takai, kurie ardo sodo struktūrą, o esamų dangai siūloma naudoti žvyrą ar sutankintą smėlį, galimi natūralių riedulių ar trinkelio intarpai;
- apželdinimo ir dekoratyviniai elementai tvarkomi nepažeidžiant sodo įvaizdžio, remiantis tyrimų duomenimis.

d2 – reikalavimai žemės darbams

Prieš vykdant žemės judinimo darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus.

Teritorija Nr. 1.3 – sukultūrinto kraštovaizdžio teritorija

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.3</i>	saugojimo režimas AUTENTIŠKOS PASKIRTIES	A	–	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	0 %	0.00	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų	–	–	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c3	d3	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: AUTENTIŠKOS PASKIRTIES

Užstatymo tankumas: esamas 0 %, projektuojamas 0 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,00 projektuojamas 0,00

Tvarkymo priemonės:

c3 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- saugomi ir tvarkomi vertingi želdiniai;
- saugomi ir tvarkomi (pažeisti erozijos stiprinami maksimaliai natūraliomis priemonėmis – fašinomis iš žabų, akmenų būniomis ir pan.) Babrungo upės šlaitai;
- apželdinimo ir dekoratyviniai elementai tvarkomi nepažeidžiant esančio reljefo charakterio;
- galima tvoros vertybės teritorijai vakarinėje ir rytinėje dalyje aptverti statyba;
- vejoms naudoti polirūšinės sudėties žolių mišinius;
- esami takai tvarkomi nenaudojant asfalto dangos, įvedant žvyro ar smėlio su natūralių riedulių intarpais (rekomenduojama remtis parko rekonstravimo (restauravimo ir pritaikymo) projektu, parengtu UAB „Lietuvos paminklai“ 2007 m., projekto autorė G. Kirdeikienė).

d3 – reikalavimai žemės darbams

Rekomenduojami tik šienavimo darbai, o iškilus reikalui vykdyti žemės darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus.

Teritorija Nr. 1.4 – parko teritorija

<i>Brėžinys SPRENDIMAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.4</i>	saugojimo režimas AUTENTIŠKOS PASKIRTIES	A	3.5	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	0.28 %	0.00.3	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	a2	b3	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c4	d4	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: AUTENTIŠKOS PASKIRTIES

Maksimalus statinių aukštis: 3,5 m

Užstatymo tankumas: esamas 0 %; projektuojamas 0,28 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,00, projektuojamas 0,003

Tvarkymo priemonės:

a – reikalavimai saugomiems objektams

a2 – galimi tvarkybos darbai:

- taikomieji ir ardomieji tyrimai;
- atkūrimo darbai (atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos, statybos ir kraštotvarkos darbus);

reikalavimai kitiems statiniams:

b3 – leidžiami tvarkomieji statybos darbai

- sunaikinto užstatymo ir dekoru elementų atkūrimas, pagrįstas tyrimų duomenimis;
- nesudėtingų statinių (maksimalus bendras plotas 30 m²) būtinų rekreacijai statyba.

c4 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- saugomi ir tvarkomi vertingi želdiniai (istorinės medžių alėjos, vertingi dvaro laikotarpio medžiai ir krūmai, Perkūno ažuolas);
- šalinami neperspektyvūs medžiai, ataugos ir sąžalynai;
- saugomi ir tvarkomi Babrungo upės šlaitai, vandens surinkimo griovos;
- saugomi geoplastiniai elementai (apžvalgos aikštelės, terasos)
- saugomi ir tvarkomi vandenų sistemos elementai (tvenkinių grandinės), tvarkomos protakos ir tilteliai, krantų sutvirtinimai;
- upės senvagės fragmentai tik išryškinti, nesudarant sąlygų vandens kaupimuisi,
- atkuriami ir saugomi teritorijoje likę vertingi landšafto elementai ir jų fragmentai (laipteliai, buvusi takų sistema);
- atkuriamos buvusios tvoros remiantis tyrimų duomenimis;
- apželdinimo ir dekoratyviniai elementai tvarkomi nepažeidžiant esančio reljefo charakterio;
- galimas vaikų žaidimų zonos, su jai būdingais mažosios architektūros elementais, įrengimas;
- takų sistema tvarkoma nenaudojant asfalto dangos, bet įvedant žvyro ar smėlio, natūralių riedulių ar trinkelų dangas (rekomenduojama remtis parko rekonstravimo (restauravimo ir pritaikymo) projektu, parengtu UAB „Lietuvos paminklai“ 2007 m., projekto autorė G. Kirdeikienė).

d4 – reikalavimai žemės darbams

Rekomenduojami šienavimo, vejų priežiūros darbai, o iškilus reikalui vykdyti žemės darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus. Buv. muzikantinės vietoje (rytinėje parko dalyje), saugant pamatų liekanas, žemių kasimo darbai neleidžiami, išskyrus šienavimo darbus.

Teritorija Nr. 1.5 – parko teritorija

Brėžinys SPRENDIMAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.5	saugojimo režimas AUTENTIŠKOS PASKIRTIES	A	h	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	0.02 %	0.00	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	b4	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c5	d5	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: AUTENTIŠKOS PASKIRTIES

Maksimalus statinių aukštis: h nustatomas pagal tyrimų duomenis

Užstatymo tankumas: esamas 0,06 %; projektuojamas 0,02 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,01; projektuojamas 0,00

Tvarkymo priemonės:

reikalavimai kitiems statiniams:

b4 – leidžiami tvarkomieji statybos darbai

- sunaikinto užstatymo ir dekoro elementų atkūrimas, pagrįstas tyrimų duomenimis;
- menkaverčių statinių ir kt. ne dvaro laikotarpio įrangos griovimas;
- nesudėtingų (maksimalus bendras plotas 20 m²) inžinerinės infrastruktūros statinių statyba.

c5 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- saugomi ir tvarkomi vertingi želdiniai (dvaro laikotarpio medžiai ir krūmai);
- šalinami neperspektyvūs medžiai, ataugos ir sąžalynai;
- saugomi ir tvarkomi vandenių sistemos elementai (tvenkiniai, vandens surinkimo grioviai), protakos ir tilteliai;
- atkuriamos buvusios tvoros remiantis tyrimų duomenimis;
- naikinamos automobilių parkavimo aikštelės;
- takų sistema tvarkoma nenaudojant asfalto dangos, bet įvedant žvyro ar smėlio, natūralių riedulių ar trinkelėlių dangas (rekomenduojama remtis parko rekonstravimo (restauravimo ir pritaikymo) projektu, parengtu UAB „Lietuvos paminklai“ 2007 m., projekto autorė G. Kirdeikienė).

d5 – reikalavimai žemės darbams

Rekomenduojami šienavimo, vejų priežiūros darbai, o iškilus reikalui vykdyti žemės darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus.

Teritorija Nr. 1.6 – parko teritorija

Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.6	saugojimo režimas AUTENTIŠKOS PASKIRTIES	A	h	Leistinas statinių aukštis

	žemės sklypo užstatymo tankumas	0 %	0.00	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	b5	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c6	d5	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: AUTENTIŠKOS PASKIRTIES

Maksimalus statinių aukštis: h nustatomas pagal tyrimų duomenis

Užstatymo tankumas: esamas 0,06 %; projektuojamas 0 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,001; projektuojamas 0,00

Tvarkymo priemonės:

reikalavimai kitiems statiniams:

b5 – leidžiami tvarkomieji statybos darbai

- sunaikinto užstatymo ir dekoro elementų atkūrimas, pagrįstas tyrimų duomenimis;
- menkaverčių statinių ir kt. ne dvaro laikotarpio įrangos griovimas;

c6 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- saugomi ir tvarkomi vertingi želdiniai (dvaro laikotarpio medžiai ir krūmai),
- šalinami neperspektyvūs medžiai, ataugos ir sąžalynai;
- saugomi ir tvarkomi vandenų sistemos elementai (tvenkiniai, protakos ir tilteliai);
- atkuriamos buvusios tvoros remiantis tyrimų duomenimis;
- takų sistema tvarkoma nenaudojant asfalto dangos, bet įvedant žvyro ar smėlio, natūralių riedulių ar trinkelėlių dangas (rekomenduojama remtis parko rekonstravimo (restauravimo ir pritaikymo) projektu, parengtu UAB „Lietuvos paminklai“ 2007 m., projekto autorė G. Kirdeikienė).

d5 – reikalavimai žemės darbams

Rekomenduojami šienavimo, vejų priežiūros darbai, o iškilus reikalui vykdyti žemės darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus.

Teritorija Nr. 1.7 – buvusios aptarnavimo zonos teritorija

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.7</i>	saugojimo režimas TAUSOJAMO NAUDOJIMO	T	* h	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	5.72 %	0.07	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų	a1	b6	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c7	d6	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: TAUSOJAMO NAUDOJIMO

Maksimalus statinių aukštis: * (nekeičiamas esamas); h nustatomas pagal tyrimų duomenis

Užstatymo tankumas: esamas 2,97 %; projektuojamas 5,72 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,05; projektuojamas 0,07

Tvarkymo priemonės:

a – reikalavimai saugomiems objektams

a1 – galimi tvarkybos darbai:

- taikomieji ir ardomieji tyrimai;
- remonto darbai;
- avarijos grėsmės pašalinimo darbai;
- konservavimo darbai;
- restauravimo darbai
- pritaikymo darbai;
- atkūrimo darbai (atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos, statybos ir kraštotvarkos darbus);
- šių darbų planavimas ir projektavimas.

Visi tvarkybos darbai vykdomi nepažeidžiant vertingųjų savybių, nustatytų nekilnojamųjų kultūros vertybių registro dokumentuose.

Vertingųjų savybių sąrašas gali būti patikslintas, remiantis tyrimų duomenimis.

b – reikalavimai kitiems statiniams (mūrinė oranžerijos tvora)

b6 – leidžiami tvarkomieji statybos darbai:

- remontas;
- rekonstrukcija, nekeičiant išorės vaizdo, išskyrus tuos atvejus, kai tyrimų pagrindu atkuriamos sunykusios statinių dalys;
- sunaikintos įrangos ir dekoru elementų atkūrimas, pagrįstas tyrimų duomenimis;
- menkaverčių statinių ir kt. ne dvaro laikotarpio įrangos griovimas;
- nesudėtingų (maksimalus bendras plotas 20 m²) ūkinės paskirties statinių statyba.

c7 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- atkuriami vertingi dvaro laikotarpio želdynai (buvęs daigynas) (rekomenduojama remtis Parko rekonstravimo (restauravimo ir pritaikymo) projektu, parengtu UAB „Lietuvos paminklai“ 2007 m., projekto autorė G. Kirdeikienė);
- saugomi ir tvarkomi vertingi želdiniai;
- šalinami erdvės vientisumą daryantys želdiniai (spygliuočių medžių eilė);
- takų sistema ir privažiavimai tvarkomi nenaudojant asfalto dangos, bet įvedant žvyro ar smėlio, natūralių riedulių ar trinkelų dangas.

d6 – reikalavimai žemes darbams

Rekomenduojami šienavimo, vejų ir auginamų daigų priežiūros darbai, o iškilus reikalui vykdyti žemės darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus. Buv. oranžerijos vietoje (mūro tvoros pietinėje pusėje), saugant pamatų liekanas, žemių kasimo darbai neleidžiami, išskyrus šienavimo darbus.

Teritorija Nr. 1.8 – buvusios aptarnavimo zonos teritorija

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.8</i>	saugojimo režimas TAUSOJAMO NAUDOJIMO	T	*	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	6.14 %	0.09	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	a1	b7	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c8	d2	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: TAUSOJAMO NAUDOJIMO

Maksimalus statinių aukštis: * (nekeičiamas esamas);

Užstatymo tankumas: esamas 6,14 %; projektuojamas 6,14 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,09; projektuojamas 0,09

Tvarkymo priemonės:

a – reikalavimai saugomiems objektams

a1 – galimi tvarkybos darbai:

- taikomieji ir ardomieji tyrimai;
- remonto darbai;
- avarijos grėsmės pašalinimo darbai;
- konservavimo darbai;
- restauravimo darbai
- pritaikymo darbai;
- atkūrimo darbai (atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos, statybos ir kraštotvarkos darbus),
- šių darbų planavimas ir projektavimas.

Visi tvarkybos darbai vykdomi nepažeidžiant vertingųjų savybių, nustatytų nekilnojamųjų kultūros vertybių registro dokumentuose.

Vertingųjų savybių sąrašas gali būti patikslintas, remiantis tyrimų duomenimis.

b – reikalavimai kitiems statiniams (tvorai)

b7 – galimi tvarkomieji statybos darbai:

- remontas;
- restauravimo darbai;
- sunaikintos įrangos ir dekoru elementų atkūrimas, pagrįstas tyrimų duomenimis;
- nauja statyba neleidžiama.

c8 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- takų sistema ir privažiavimai tvarkomi nenaudojant asfalto dangos, bet įvedant žvyro ar smėlio, natūralių riedulių ar trinkelėlių dangas.

d2 – reikalavimai žemės darbams

Prieš vykdant žemės judinimo darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus.

Teritorija Nr. 1.9 – susiformavusios visuomeninės zonos teritorija

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.9</i>	saugojimo režimas TAUSOJAMO NAUDOJIMO	T	*	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	2.57 %	0.03	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	a1	b8	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c9	d2	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: TAUSOJAMO NAUDOJIMO

Maksimalus statinių aukštis: * (nekeičiamas esamas);

Užstatymo tankumas: esamas 3,41 %; projektuojamas 2,57 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,04; projektuojamas 0,03

Tvarkymo priemonės:

a – reikalavimai saugomiems objektams

a1 – galimi tvarkybos darbai:

- taikomieji ir ardomieji tyrimai;
- remonto darbai;
- avarijos grėsmės pašalinimo darbai;
- konservavimo darbai;
- restauravimo darbai
- pritaikymo darbai;
- atkūrimo darbai (atliekant tyrimais pagrįstus tvarkomuosius paveldosaugos, statybos ir kraštotvarkos darbus);
- šių darbų planavimas ir projektavimas.

Visi tvarkybos darbai vykdomi nepažeidžiant vertingųjų savybių, nustatytų nekilnojamojo kultūros vertybių registro dokumentuose.

Vertingųjų savybių sąrašas gali būti patikslintas, remiantis tyrimų duomenimis.

b – reikalavimai kitiems statiniams:

b8 – galimi tvarkomieji statybos darbai:

- remontas;
- rekonstrukcija, nedidinant aukštingumo;
- sunaikinto užstatymo ir dekoru elementų atkūrimas, pagrįstas tyrimų duomenimis;
- menkaverčių statinių ir pastatų griovimas;
- kultūrinėms reikmėms vasaros sezonui pastato (maksimalus bendras plotas 120 m²) statyba;
- nesudėtingų (maksimalus bendras plotas 20 m²) inžinerinės infrastruktūros statinių statyba.

c9 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- mažinami asfalto dangos plotai, įvedant žvyro ar smėlio, natūralių riedulių ar trinkelų dangas;
- formuojama visuomeninių kultūrinių renginių erdvė, teikiant prioritetą parko įvaizdžiui;
- tvarkomos teritorijoje esančios skulptūros ir kiti dailės objektai;
- saugomi ir tvarkomi vertingi želdiniai;
- tvarkomas tarpukario bulvaras, keičiant apželdinimo pobūdį (esančias liepas pakeičiant žemaūgiais medžiais arba analogiškomis, bet sodinant į eiles rečiau, būtinas reguliarius genėjimas).

d2 – reikalavimai žemės darbams

Prieš vykdant žemės judinimo darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus.

Teritorija Nr. 1.10 – buvusios aptarnavimo zonos teritorija (fazanų auginimo teritorija)

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.10</i>	saugojimo režimas TAUSOJAMO NAUDOJIMO	T	h	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	4.42 %	0.05	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	b9	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c10	d7	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: TAUSOJAMO NAUDOJIMO

Maksimalus statinių aukštis: h nustatomas pagal tyrimų duomenis;

Užstatymo tankumas: esamas 1,79 %; projektuojamas 4,42 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,02; projektuojamas 0,05

Tvarkymo priemonės:

b – reikalavimai kitiems pastatams:

b9 – galimi tvarkomieji statybos darbai:

- remontas;
- sunaikintų užstatymo ir dekoru elementų atkūrimas, pagrįstas tyrimų duomenimis;
- menkaverčių statinių ir pastatų griovimas;
- nauja statyba neleidžiama.

c10 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- saugomi ir tvarkomi vertingi želdiniai (pavieniai medžiai, medžių grupės);
- takų sistema tvarkoma nenaudojant asfalto dangos, bet įvedant žvyro ar smėlio, natūralių riedulių ar trinkelų dangas, atsižvelgiant į buvusią vertybės teritorijos funkcinės zonos specifiką;
- atkuriamos buvusios tvoros, remiantis tyrimų duomenimis;
- tvarkomi buvusios vandenų sistemos elementai (buvęs utilitarinis prūdas).

d7 – reikalavimai žemės darbams

Rekomenduojami šienavimo, vejų priežiūros darbai, o iškilus reikalui vykdyti žemės darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus. Buv. fazaninės vietoje, saugant pamatų liekanas, žemių kasimo darbai neleidžiami, išskyrus šienavimo darbus.

Teritorija Nr. 1.11 – buvusi parko teritorija (dabartinė sandėlių zona)

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.11</i>	saugojimo režimas TAUSOJAMO NAUDOJIMO	T	3.5	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	0.29 %	0.003	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų	–	b10	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c11	d2	reikalavimai žemos darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: TAUSOJAMO NAUDOJIMO

Maksimalus statinių aukštis: 3,5 m;

Užstatymo tankumas: esamas 28,50 %; projektuojamas 0,29 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,27; projektuojamas 0,003

Tvarkymo priemonės:

b – reikalavimai kitiems pastatams:

b10 – galimi tvarkomieji statybos darbai:

- remontas;
- menkaverčių statinių ir pastatų griovimas;
- nesudėtingų (maksimalus bendras plotas 20 m²) inžinerinės infrastruktūros statinių statyba.

c11 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- saugomi ir tvarkomi vertingi želdintai (pavieniai medžiai, medžių grupės);
- mažinami kietųjų dangų plotai, atsižvelgus į vertybės teritorijos buvusios šioje vietoje parko zonos specifiką;
- takai ir privažiavimai tvarkomi nenaudojant asfalto dangos, bet įvedant žvyro ar smėlio, natūralių riedulių ar trinkelinių dangas.

d2 – reikalavimai žemės darbams

Prieš vykdant žemės judinimo darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus.

Teritorija Nr. 1.12 – tarpukario laikų stadiono teritorija

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.12</i>	saugojimo režimas TAUSOJAMO NAUDOJIMO	T	4.5 m	Leistinas statinių aukštis

	žemės sklypo užstatymo tankumas	0.82 %	0.01	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	b11	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c12	d2	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: TAUSOJAMO NAUDOJIMO

Maksimalus statinių aukštis: 4,5 m;

Užstatymo tankumas: esamas 0,72 %; projektuojamas 0,82 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,01; projektuojamas 0,01

Tvarkymo priemonės:

b – reikalavimai kitiems pastatams:

b11 – galimi tvarkomieji statybos darbai:

- remontas;
- menkaverčių statinių ir pastatų griovimas;
- nesudėtingų (maksimalus bendras plotas 20 m³) inžinerinės infrastruktūros statinių statyba;
- sporto reikmėms skirto objekto (maksimalus bendras plotas 120 m²) statyba.

c12 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- saugomi ir tvarkomi vertingi želdiniai;
- apželdinimo ir dekoratyviniai elementai tvarkomi siekiant vizualiai atriboti stadiono teritoriją nuo vertybės teritorijos reprezentacinės zonos;
- naikinama automobilių stovėjimo aikštelė;
- atsižvelgiant į sporto įrenginių specifiką, pagal galimybes mažinami asfalto dangos plotai, įrengiant vejas, įvedant žvyro ar smėlio, natūralių riedulių ar trinkelinių dangas.

d2 – reikalavimai žemės darbams

Prieš vykdant žemės judinimo darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus.

Teritorija Nr. 1.13 – savaimingai susiformavusios futbolo aikštes teritorija

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 1.13</i>	saugojimo režimas TAUSOJAMO NAUDOJIMO	T	–	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	0 %	0,00	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	–	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c13	d2	reikalavimai žemės darbams

Paveldosaugos reikalavimai

Saugojimo režimas: TAUSOJAMO NAUDOJIMO

Užstatymo tankumas: esamas 0 %, projektuojamas 0 %

Užstatymo intensyvumas: esamas 0,00, projektuojamas 0,00

Tvarkymo priemonės:

c13 – reikalavimai teritorijos ir želdinių tvarkymui:

- poilsiui skirtai įrangai naudoti medines konstrukcijas;
- veja arba pieva įrengiama naudojant polirūšinės sudėties žolių mišinius;
- savaimingai susiformavusi sporto aikštė tvarkoma neįvedinėjant nenatūralių dangų, nemažinant vejos plotų;

d2 – reikalavimai žemės darbams

Prieš vykdant žemės judinimo darbus giliau 20 cm, būtina atlikti archeologinius tyrimus.

Pastaba: Teritorijų užstatymo ir intensyvumo rodikliai skaičiuoti pagal nekilnojamojo turto registro duomenis.

APSAUGOS ZONOS VIZUALINĖS APSAUGOS POZONIO REGLAMENTAS

Teritorija Nr. 2.1, Nr. 2.2 – R.1

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 2.1, Nr. 2.2</i>	saugojimo režimas	–	12	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	40 %	–	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomą objektų-	–	–	tvarkybos darbai kitą objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c14	–	reikalavimai žemės darbams

Leistinas statinių aukštis – 12 m.

Leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas – 40 %.

Žemės sklypo užstatymo intensyvumas nereglamentuojamas. Sklypai neskaidomi į mažesnius.

c14 – reikalavimai teritorijos tvarkymui:

- užstatymo tipas laisvo planavimo;
- maksimalus vieno pastato užstatymo plotas 250 m²;
- teritorijos Nr. 2.1 šiaurinėje dalyje vienas pastatas gali būti 900 m² užstatymo ploto;
- rekomenduojami šlaitinių formų stogai;
- Stoties g. (ruože iki geležinkelio atšakos) išlaikyti žalią zoną (apsodintą vaismedžiais ar lapuočiais medžiais);
- kietųjų dangų plotas neturi viršyti 25 % neužstatytos teritorijos.

Konkretūs teritorijos užstatymo sprendiniai ir statinių architektūra turi būti sprendžiami, rengiant šios teritorijos atskirą detalų planą.

Teritorija Nr. 2.3, Nr. 2.3.1, Nr. 2.3.2, Nr. 2.3.3, Nr. 2.3.4, Nr. 2.3.5, Nr. 2.3.7. – R.2

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 2.3, Nr. 2.3.1, Nr. 2.3.2, Nr. 2.3.3, Nr. 2.3.4, Nr. 2.3.5, Nr. 2.3.7</i>	saugojimo režimas	–	12	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	40 %	–	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	–	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c15	–	reikalavimai žemės darbams

Leistinas statinių aukštis – 12 m.

Leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas – 40 %.

Žemės sklypo užstatymo intensyvumas nereglamentuojamas. Sklypai neskaidomi į mažesnius.

c15 – reikalavimai teritorijos tvarkymui:

- užstatymo tipas laisvo planavimo;
- maksimalus vieno pastato užstatymo plotas 250 m²;
- rekomenduojami šlaitinių formų stogai;
- rekomenduojama išsaugoti natūralių akmenų grindinio aikšteles palei geležinkelio ruožą (viso 1016 m²)

Konkretūs teritorijos užstatymo sprendiniai ir statinių architektūra turi būti sprendžiami, rengiant šios teritorijos atskirą detalųjį planą.

Teritorija Nr. 2.3.6 – R3

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 2.3.6</i>	saugojimo režimas	–	–	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	–	–	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	–	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c16	–	reikalavimai žemės darbams

Susisiekimo infrastruktūros teritorija.

c16 – reikalavimai teritorijos tvarkymui:

- teritorijos būvimo dvaro sodybos prieigose įspūdžiui sustiprinti, rekomenduojama įvesti natūralių akmenų ar trinkelų detales (pvz.: vandens surinkimo latakams, perėjas žymintiems juostoms ar greičio ribotuvams įrengti);
- teritorija tvarkoma užtikrinant transporto eismą ir pėsčiųjų saugumą;
- saugomi vertingi ir perspektyvūs medžiai, sunykę pakeičiami naujais analogiškų rūšių.

Teritorija Nr. 2.4 – R.4

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 2.4</i>	saugojimo režimas	–	4	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	0 %	0.00	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	–	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c17	–	reikalavimai žemės darbams

Ši teritorija turi tiesioginę vizualinę įtaką vertybės teritorijai.

Leistinas statinių aukštis – 4 m.

Leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas – 0 %.

Žemės sklypo užstatymo intensyvumas – 0,00. Teritorija neskaidoma sklypais.

c17 – reikalavimai teritorijos tvarkymui:

- nesudėtingų statinių, skirtų inžinerinei infrastruktūrai statyba (maksimalus užstatymo plotas 30 m²);
- šalinami menkaverčiai statiniai;
- kietųjų dangų plotas negali viršyti 25 % neužstatytos teritorijos;
- kietųjų dangų įrengimui nerekomenduojama naudoti asfalto, siūlomos žvyro, natūralių akmenų, trinkelė su ažūrinių ar žolės juostų tarpais dangos;
- teritorija tvarkoma nepažeidžiant reljefo charakterio ir hidrografinio režimo;
- saugomi vertingi ir perspektyvūs medžiai, sunykę pakeičiami naujais analogiškų rūšių, išlaikant dvaro parko tąsos vaizdą.

Teritorija Nr. 2.5 – R.5

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 2.5</i>	saugojimo režimas	–	*	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	e	–	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	b11	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	–	–	reikalavimai žemės darbams

Ši teritorija turi tiesioginę vizualinę įtaką vertybės teritorijai.

Leistinas statinių aukštis – * (nedidinamas esamas).

Leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas – e (išlaikomas esamas arba gali būti mažinamas).

Žemės sklypo užstatymo intensyvumas neregamentuojamas.

b11 – reikalavimai pastatams:

- remontas, rekonstrukcija esamose pastatų plano ir tūrio rodiklių apimtyse;
- menkaverčių statinių griovimas;

- pastatų ir statinių tvarkymui naudoti natūralias vietos tradicines apdailos medžiagas (medis, mūras, tinkas);

Teritorija Nr. 2.6, Nr. 2.7 – R.6

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 2.6, Nr. 2.7</i>	saugojimo režimas	–	*	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	e	–	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	b12	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c18	–	reikalavimai žemės darbams

Leistinas statinių aukštis – * (nedidinamas esamas).

Leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas – e (išlaikomas esamas arba gali būti mažinamas).

Žemės sklypo užstatymo intensyvumas neregamentuojamas. Sklypai neskaidomi į mažesnius.

b12 – reikalavimai pastatams:

- remontas, rekonstrukcija esamose pastatų plano ir tūrio rodiklių apimtyse, reglamentuota nauja statyba;
- menkaverčių statinių griovimas;
- pastatų ir statinių tvarkymui naudoti natūralias vietos tradicines apdailos medžiagas (medis, mūras, tinkas);
- ūkinės ir pagalbinės paskirties nesudėtingų statinių, susijusių su esamų valdų funkcija statyba (maksimalus užstatymo plotas 30 m²);

c18 – reikalavimai teritorijos tvarkymui:

- kietųjų dangų plotas negali viršyti 25 % neužstatytos teritorijos;
- privažiavimų, takų įrengimui rekomenduojama naudoti žvyro, natūralių akmenų, trinkelinių dangas;
- saugomi vertingi ir perspektyvūs medžiai, sunykę pakeičiami naujais analogiškų rūšių, išlaikant dvaro parito tąsą vaizdą.

Teritorija Nr. 2.8 – R.7

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 2.8</i>	saugojimo režimas	–	4	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	0 %	0.00	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	–	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c19	–	reikalavimai žemės darbams

Ši teritorija turi tiesioginę vizualinę įtaką vertybės teritorijai.

Leistinas statinių aukštis – 4 m.

Leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas – 0 %.

Žemės sklypo užstatymo intensyvumas – 0,00. Teritorija neskaidoma sklypais.

c19 – reikalavimai teritorijos tvarkymui:

- nesudėtingų statinių, skirtų inžinerinei infrastruktūrai statyba (maksimalus užstatymo plotas 30 m²);
- šalinami menkaverčiai statiniai;
- kietųjų dangų plotas negali viršyti 25 % neužstatytos teritorijos;
- kietųjų dangų įrengimui nerekomenduojama naudoti asfalto, siūlomos žvyro, natūralių akmenų, trinkelė su ažūrinių ar žolės juostų intarpais dangos;
- saugomi vertingi ir perspektyvūs medžiai, sunykę pakeičiami naujais analogiškų rūšių, išlaikant dvaro parko tąšos vaizdą.

Teritorija Nr. 2.9-2.29 – R.8

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 2.8–2.29</i>	saugojimo režimas AUTENTIŠKOS PASKIRTIES	–	10	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	40–50 %	0.8	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	–	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c20	–	reikalavimai žemės darbams

Vidutinio užstatymo intensyvumo teritorija.

Leistinas statinių aukštis – 10 m.

Leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas – 40–50 %.

Žemės sklypo užstatymo intensyvumas – 0,8.

c20 – reikalavimai teritorijos tvarkymui:

- nekeičiamas esamas užstatymo tipas ir teritorijų suplanavimo sklypais pobūdis;
- išsaugomas reljefo charakteris, nekeičiamos jo formos.

Teritorija Nr. 2.30–2.89 – R.9

<i>Brėžinys SPRENDINIAI, SP-02(2006)-P.2, Nr. 2.30–2.89</i>	saugojimo režimas	–	10	Leistinas statinių aukštis
	žemės sklypo užstatymo tankumas	30–40 %	0.4	žemės sklypo užstatymo intensyvumas
	tvarkybos darbai saugomų objektų-	–	–	tvarkybos darbai kitų objektų
	reikalavimai teritorijos tvarkymui	c21	–	reikalavimai žemės darbams

Mažo užstatymo intensyvumo teritorija.

Leistinas statinių aukštis – 10 m.

Leistinas žemės sklypo užstatymo tankumas – 30–40 %.

Žemės sklypo užstatymo intensyvumas – 0,4.

c21 – reikalavimai teritorijos tvarkymui:

- nekeičiamas esamas užstatymo tipas ir teritorijų suplanavimo sklypais pobūdis;
- išsaugomas reljefo charakteris, nekeičiamos jo formos;
- 5 m atstumu nuo Babrungo upės kranto bet kokia ūkinė veikla draudžiama, išskyrus šienavimo darbus;
- 5 m ruože nuo Babrungo upės kranto užtikrinamas laisvas priėjimas prie vandens.

PAVELDOSAUGOS REIKALAVIMAI KITOMS VERTYBĖMS, PATENKANČIOMS Į PLANUOJAMO OBJEKTO APSAUGOS ZONĄ

Kultūros paveldo objektai, esantys Plungės dvaro sodybos apsaugos zonos vizualinės apsaugos pozonyje (namas, S.Dariaus ir S.Girėno g.23, kuriame gyveno muziejininkas, poetas Pranas Genys; Plungės šv.Jono Krikštytojo bažnyčios, Vytauto g.34, statinių komplekso vizualinės apsaugos zonos vakarinis pakraštys) tvarkomi pagal jų apsaugos dokumentuose nustatytus reikalavimus.

Aiškinamąjį raštą parengė

Irena Staniūnienė

IV. LITERATŪRA IR ŠALTINIAI

1. Labanauskas K. Plungės parkas. Istoriniai parkai ir sodai Lietuvoje. Europos paveldo dienos.//Vilnius: KPC, 1999;
 2. Kasperavičienė A. Plungės parkas. Istoriniai – meniniai tyrimai.//Vilnius: PKI, 1980;
 3. Lietuvos architektūros istorija. T III//Vilnius: Savastis, 2000;
 4. Tauras A. Lietuvos TSR parkai//Vilnius: Mintis, 1966;
 5. Tauras A. Mūsų parkai//Vilnius: Mokslas, 1989;
 6. Stulpinas R. Buvusių dvarų ir palivarkų sodybų bei jų fragmentų kompleksinės paminkloauginės inventorizacijos žinynas//Vilnius: Savastis, 1992;
 7. xxxxxxxx x. Pavadinimas. „Lietuvos muziejai“. Nr. 2-3//Vilnius, 2004.
-

SPRENDINIŲ PASEKMIŲ POVEIKIO VERTINIMAS

1. TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ SPRENDINIŲ POVEIKIO VERTINIMO LENTELE

1	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Telšių teritorinis padalinys
2	Teritorijų planavimo dokumento rengėjas: VI „Lietuvos paminklai“, Šnipiškių g.3, LT-09309 Vilnius
3	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas
4	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: <i>Bendrieji planai:</i> a) Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (patvirtintas 2002-10-29 LRV nutarimu Nr. IX-1154); <i>Specialieji planai:</i> a) Plungės dvaro sodybos teritorijos ir vizualinės apsaugos zonos ribų planas (patvirtintas 2005-04-10 Kultūros paveldo centro direktoriaus); b) Didžiųjų prekybos įmonių išdėstymo Plungės mieste specialusis planas; c) Transporto srautų suregulavimo Plungės mieste specialusis planas. <i>Detalieji planai:</i> Nėra.
5	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais: a) Plungės rajono savivaldybės plėtros 2002-2004 strateginis planas b) Telšių regiono plėtros planas 2006-2013 metams (patvirtintas 2005-11-29 Telšių regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. 11). b) G213KP Plungės dvaro sodybos kultūros vertybės pagrindinis dosjė.

6	<p>Status quo situacija: Nekilnojamosios kultūros vertybės – Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) apskaitos dokumentas yra pagrindinis dosjė bei nekilnojamųjų kultūros vertybių registro dokumentuose nustatytos vertingosios savybės. Objektas pripažintas saugoma kultūros vertybe 2005-04-29 d. LR Kultūros ministro įsakymu Nr. IV-190, nustatant apsaugos tikslą – saugoti viešajam pažinimui ir naudojimui. 2005-04-10 (Plungės r. Dvarų sodybų inventorizavimo komisijos nustatytos) KPC direktoriaus patvirtintos vertybės teritorijos ribos su nežymia paklaida pietvakariniame kampe bei šiaurės vakarinėje dalyje sutampa su kadastrinėmis sklypo (žemės sklypo Nr. 4400-0379-8583) ribomis, kurių pietinė riba praeina kairiuoju Babrungo krantu, apimdama Laisvės alėją, rytuose – palei Dariaus ir Girėno g., šiaurėje palei Stoties g. (neapimdama kelių sklypų prie stoties ir užpelkėjusios įdubos), o vakaruose – palei Parko g. Nustatytos vizualinės apsaugos zonos ribos eina palei pietinę ir šiaurės rytinę vertybės teritorijos ribas. Šiaurėje jos siekia geležinkelį, o pietuose praeina Birutės, Babrungo, Biliūno, Dariaus ir Girėno gatvėmis, apimdamos Plungės miesto kvartalus. Komplexas turi architektūrinę ir kraštovaizdinę vertę, jam nustatytas paminklo statusas, jis saugomas valstybės.</p> <p>Plungės dvaro sodyba – istorizmo laikotarpio dvaro sodybos kompleksas, kurio urbanistinę ir meninę vertę lemia jo ansambliškas, profesionali architektūros ir gamtos dama. Jame išlikę 10 dvaro laikotarpio pastatų, sudėtinės kompozicijos parkas su itin išraiškinga dirbtinių ir natūralių vandenų sistema, nedaug pakitusiu takų ir privažiavimų tinklu. Didžioji parko dalis peizažinio išplanavimo, suprojektuota puikiai išnaudojant vaizdingas gamtines sąlygas, įjungiant legendomis apipintas vietas. Dvaro sodyba unikali tuo, kad yra susiformavusi beveik pačiame Plungės miesto centre ir sudaro puikias poilsio sąlygas gamtoje bei prie vandens miestiečiams ir atvykstantiems turistams. (Deja, kairiajame Babrungo krante daugelyje vietų priėjimas prie vandens vietos gyventojų yra neleistinai užblokuotas.) Komplexo statinių architektūroje dominuoja neorenesansinis ir neogotikinis stiliai, parke gausu mažosios architektūros elementų – tiltelių su pralaidomis, vartų, skulptūrų, baliustradų. Saugant ir puoselėjant šią XIX a. pr. XX a. pr. susiformavusią dvaro sodybą, Plungės urbanistinę kompozicija įgauna itin išraiškingą ir savitą charakterį, kuris keičiasi tiek tūriniu prasme, tiek spalviniu koloritu priklausomai nuo metų laiko.</p>		
7	<p>Tikslas, kuriuo siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius: Užtikrinti Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas 988, buvęs kodas G213KP) išsaugojimą ir įteisinti taikumus paveldosaugos reikalavimus.</p>		
8	<p>Galinio sprendinių poveikio vertinimas: (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas)</p>		
	<p>Vertinimą aspektai</p>	<p>Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis</p>	<p>Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis</p>
9.	<p>Sprendinio poveikis:</p>		
9.1	<p>Teritorijos vystymo damai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai (nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugai)</p>	<p>Įgyvendinus specialiojo plano sprendinius tikimasi dvaro sodybos ansamblio tolygaus visos teritorijos atgaivinimo, jo kultūrinės vertės išryškavimo. Sprendiniais siekiama sudaryti kuo palankesnes sąlygas kultūrinės visuomeninės paskirties paveldo objekto buvimo Plungės miesto aplinkoje privalumams atsiskleisti.</p> <p>Specialiojo plano sprendiniai turės teigiamą poveikį teritorijos tolygiai plėtrai, nes numatomas sodybos ansamblio tūrinės erdvinės kompozicijos atkūrimas atstatant prarastus statinius, papildant parką istoriniais gėlynais, išplečiant ir sustiprinant sodybos reprezentacinės erdvės vaidmenį. Siekiama kuo plačiau išnaudoti dvaro sodybos gamtinės aplinkos galimybes miesto gyventojų trumpalaikiam poilsiui, t.y. ryšio su miesto</p>	<p>Neigiamo poveikio teritorijos vystymo damai bei kultūros vertybių apsaugai nenumatoma.</p>

		<p>aplinka atgaivinimas.</p> <p>Tikimasi ilgalaikio teigiamo poveikio kultūros vertybių apsaugai, nes specialiuoju planu apsaugos zonoje nustatomos konkrečios teritorinės apsaugos priemonės, jos kryptingo vystymo gairės.</p>	
9.2	Ekonominei aplinkai	<p>Paveldosaugos reikalavimų konkretizavimas turės teigiamą poveikį ekonominei aplinkai, nes sprendiniuose nustatomos aiškios teritorijos ir statinių tvarkybos darbų kryptys, pritaikymo galimybės, atsižvelgus į šiuolaikinius reikalavimus. Didžiąjai teritorijos daliai nustatomas autentiškos paskirties saugojimo režimas, o smulkesnėms teritorijoms daugiau dvaro sodybos pakraščiuose – tausojamo naudojimo. Vertybės teritorijos suskirstymas pagal tvarkymo režimus, užtikrins jų deramą priežiūrą, sudarys sąlygas pritraukti investicijas leistinoms veikloms, subalansuos tų zonų vystymą.</p> <p>Objekto tvarkyba užtikrins Plungės dvaro sodybos, vysčiosios lygiagrečiai su miestu ir įtakojusių vienas kitą, atgaivinimą, jos savitos kompozicijos išryškinimą, tam kryptingai skiriant finansines lėšas.</p>	Neigiamo poveikio ekonominei aplinkai nenumatoma.
9.3	Socialinei aplinkai	<p>Numatomas teigiamas poveikis vietos bendruomenės raidai, švietimui, kultūrai, pagarbos objektui ir jo aplinkai ugdymui, nes paveldotvarkos projekte siūloma apleistą objektų ir teritorijų sutvarkymas, jų kultūrinės vertės išryškinimas, neigiamą įtaką objekto vertingosioms savybėms darančių veikslių ribojimas. Planuojamas mažiau tvarkomų teritorijų regeneravimas, priėjimo prie upės kranto užtikrinimas teigiamai veiks ne tik objektu besinaudojančią visuomenę, bet jame besilankančius asmenis.</p> <p>Galimas teigiamas poveikis planuojamoje teritorijoje esančių ir aplink gyvenančių žmonių sveikatai, nes dėl nustatomų transporto stovėjimo vietų apribojimų vertybės teritorijoje bei apsaugos zonoje automobilių srautas nedidės.</p> <p>Galimybė kurti šiuolaikinę inžinerinę infrastruktūrą parko teritorijoje, pagerins socialinę aplinką, užtikrins galimybę kultūringam ir saugiam lankytojų buvimui gamtos prieglobstyje.</p>	Neigiamo poveikio socialinei aplinkai nenumatoma.

9.4	Gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui (urbanistikai ir aplinkosaugai)	<p>Numatomas teigiamas poveikis gamtinei aplinkai bei kraštovaizdžiui, nes objektą formuojančių želdynų įtaka stiprinama ribojant statybinę veiklą joje.</p> <p>Planuojamas žaliųjų erdvių tvarkymas, išlaikant statinių komplekso buvimo parke kompozicinį sumanymą, užtikrinant žaliosios zonos Plungės miesto centre išlikimą. Specialiajame plane papildomai įteisinama vertingų želdinių apsauga. Šios priemonės teigiamai paveiks ekosistemas bei biologinę įvairovę, gamtos vertybę, estetinę kraštovaizdžio kokybę palei Babrungo upę.</p> <p>Reglamentuojant kietųjų dangų plotus, nenumatant parkavimo aikštelių centrinėje dalyje bus apribotas ir sureguliuotas transporto srautas vertybės teritorijoje, o tuo pačiu sumažės oro tarša. Be to, susidarys tolygesnės galimybės kritulių vandeniui prasiskverbti į gruntą. Statybos darbų reglamentavimas, užstatymo plėtros apribojimai apsaugos zonos vizualinės apsaugos pozonyje taip pat turės teigiamą poveikį, nes bus užtikrinta kultūrinio kraštovaizdžio apsauga.</p>	Neigiamo poveikio gamtinei aplinkai bei kraštovaizdžiui, urbanistikai ir aplinkosaugai nenumatoma.
9.5	Inžinerinei infrastruktūrai	<p>Specialusis planas nesprenžia inžinerinės infrastruktūros klausimų, todėl šiai sričiai tiesioginio poveikio nebus. Visi inžinerinės infrastruktūros klausimai yra išspręsti, realizuojant Parko rekonstravimo (restauravimo ir pritaikymo) projektą, parengtą 2007 m. Galimas netiesioginis teigiamas poveikis, nes numatomas apleistų, nenaudojamų, bet kapitalinių pastatų atgaivinimas, o subalansuotas teritorijos tvarkymas turės teigiamą poveikį inžinerinei infrastruktūrai.</p>	Neigiamo poveikio inžinerinei infrastruktūrai nenumatoma.
9.6	Transporto infrastruktūrai	<p>Tiesioginiai apribojimai transporto srautui nenumatomi, o dvaro sodybos teritorijoje sumažinus kietųjų dangų plotus bei reglamentavus esamų statinių intensyvumą, mažės transporto srautas vertybės teritorijoje.</p>	Neigiamo poveikio transporto infrastruktūrai nenumatoma.

Sprendinių pasekmių poveikio vertinimas atliktas remiantis Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio tvarkos vertinimo aprašu, patvirtintu 2004-07-16 d. LRV nutarimu Nr. 920.

Strateginio poveikio aplinkai vertinimas neatliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1282 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimo Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. 130-4650; Žin., 2007, 131-5292).

Nekilnojamojo kultūros paveldo
apsaugos specialistė (KPD atest. Nr. 0682, A 032),
ekspertė (KPD atest. Nr. 0447)

Giedrė Filipavičienė

TVIRTINU

Viršininė

..... Laura Nalivaikienė
2009 m. gruodžio 21 d.

TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTO PATIKRINIMO AKTAS NR. TP1-109

Tikrinanti institucija - Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, A. Juozapavičiaus g. 9, LT- 09311 Vilnius.

Tikrinamasis dokumentas - Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 988, buvęs kodas G213KP) Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialusis planas – teritorijos ir apsaugos zonos ribų planas ir paveldotvarkos projektas. Planavimo rūšis – specialusis planavimas; planavimo lygmuo pagal tvirtinančią instituciją – Vyriausybės įgaliotos institucijos; planavimo lygmuo pagal planuojamos teritorijos dydį ir sprendinių konkretizavimo lygį – vietovės.

Planavimo organizatorius - Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos. Planavimo organizatoriaus funkcijų vykdytojas – Telšių teritorinis padalinys, Gėlių g. 1, LT 87111, Telšiai.

Dokumento rengėjas - VĮ „Lietuvos paminklai“, Šnipiškių g. 3, LT-09309 Vilnius. PV KPD atest. Nr. 0738.

Tikrinimui pateikti dokumentai - Kultūros vertybės teritorijos esamos būklės analizė, teritorijos ir apsaugos zonos ribų plano ir paveldotvarkos projekto sprendiniai (aiškinamasis raštas ir brėžiniai) bei planavimo procedūrų dokumentai, 1 byla (2 egz.).

Patikrinimo apibendrinimas - Dokumento sprendiniai ir planavimo procedūros iš esmės atitinka Teritorijų planavimo įstatymo ir kitų teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

Patikrinimo išvada - Teigiama.

Siūlymas tvirtinančiai institucijai - Plungės dvaro sodybos (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 988, buvęs kodas G213KP) Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialųjį planą – teritorijos ir apsaugos zonos ribų planą ir paveldotvarkos projektą siūloma tvirtinti.

PASTABA. Patikrinimo aktas galioja vienerius metus nuo jo patvirtinimo dienos. Napatvirtinus teritorijų planavimo dokumento per vienerius metus, dokumentas tikrinamas pakartotinai, išduodant naują patikrinimo aktą.

Dokumentą patikrino: Teritorijų planavimo priežiūros skyriaus vyriausioji specialistė Loreta Čiočienė,
tel. (85) 272 34 82

Patikrinimo data:
2009 m. gruodžio 21 d.

Parašas